

MATEMATIKA 7

M7PZD16C0T01

DIDAKTICKÝ TEST

Počet úloh: 17

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povolené pomůcky: pouze psací a rýsovací potřeby

Jméno a příjmení

1 Základní informace k zadání zkoušky

- Časový limit pro řešení didaktického testu je **60 minut**.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení či za nesprávné řešení úlohy jako celku se **neudělují záporné body**.
- Odpovědi pište do záznamového archu.
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- Didaktický test obsahuje **otevřené a uzavřené úlohy**.

Uzavřené úlohy obsahují nabídku odpovědí. U každé takové úlohy nebo podúlohy je **právě jedna odpověď správná**.

2 Pravidla správného zápisu do záznamového archu

- Řešení úloh zapisujte do záznamového archu **modře nebo černě** příslí propisovací tužkou, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně**.
- Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.
- V konstrukčních úlohách rýsujte tužkou a následně vše obtáhněte propisovací tužkou.

2.1 Pokyny k otevřeným úlohám

- Řešení úloh **pište čitelně** do vyznačených bílých polí záznamového archu.
1	
- Pokud budete chtít provést opravu, původní zápis přeškrtněte a nový uveďte do stejného pole.
 - Je-li požadován celý postup řešení, uveďte jej do záznamového archu. Pokud uvedete pouze výsledek, nebudou vám přiděleny žádné body.
 - Zápisu uvedené mimo vyznačená bílá pole záznamového archu nebudou hodnoceny.

2.2 Pokyny k uzavřeným úlohám

- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

A	B	C	D	E
14	☐	☐	☒	☐

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, zabarvěte pečlivě původně zakřížkané pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

A	B	C	D	E
14	☒	☐	☐	☐

- Jakýkoliv jiný způsob záznamu odpovědí (např. dva křížky u jedné úlohy) bude považován za nesprávnou odpověď.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

© Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání, 2016

Obsah testového sešitu je chráněn autorskými právy. Jakékoli jeho užití, jakož i užití jakékoli jeho části pro komerční účely či pro jejich přímou i nepřímou podporu bez předchozího explicitního písemného souhlasu CZVV bude ve smyslu obecně závazných právních norem považováno za porušení autorských práv.

V záznamovém archu uvádějte v úlohách **1, 2, 4, 5, 6 a 7** pouze **výsledky**.

1 bod

1 Vypočtěte:

$$0,01 \cdot 1000 + 10 \cdot \frac{1}{0,1} = 10 + 10 \cdot 10 = 110$$

max. 2 body

2 Vypočtěte, kolikrát je třeba k číslu 820 přičíst číslo 10, abychom získali číslo 8 200.

$$\begin{aligned} 8200 - 820 &= 7380 \\ 7380 : 10 &= 738 \end{aligned}$$

738x

Doporučení: Úlohu **3** řešte přímo v záznamovém archu.

max. 4 body

3 Vypočtěte a výsledek uvedte zlomkem v základním tvaru.

3.1 $\frac{2}{5} = \frac{1}{5}$

$$0,2 \cdot \left(\frac{1}{9} + \frac{7}{12} \right) - \frac{1}{4} = \frac{1}{5} \cdot \frac{4+21}{36} - \frac{1}{4} = \frac{1}{5} \cdot \frac{25}{36} - \frac{1}{4} = \frac{5}{36} - \frac{1}{4} = -\frac{4}{36} = -\frac{1}{9}$$

3.2

$$\frac{\frac{1}{2} - \left(\frac{2}{3} - \frac{5}{6} \right)}{\frac{1}{2}} = \frac{\frac{1}{2} - \frac{4-5}{6}}{\frac{1}{2}} = \frac{\frac{1}{2} - \left(-\frac{1}{6} \right)}{\frac{1}{2}} = \frac{\frac{1}{2} + \frac{1}{6}}{\frac{1}{2}} = \frac{\frac{4}{6}}{\frac{1}{2}} = \frac{4}{3}$$

V záznamovém archu uveděte v obou částech úlohy **postup řešení**.

max. 2 body

4

- 4.1 Zapište převrácené číslo k číslu $2\frac{1}{3}$.

- 4.2 Vypočtěte číslo, které musíme odečíst od čísla $2\frac{1}{3}$, abychom dostali

číslo opačné k číslu $2\frac{1}{3}$. $2\frac{1}{3} = \frac{7}{3} \Rightarrow$ opačné číslo je $-\frac{7}{3}$

4.1.

$$2\frac{1}{3} = \frac{7}{3} \Rightarrow \text{převrácené číslo je } \boxed{\frac{3}{7}}$$

$$\begin{array}{l} \frac{7}{3} \\ -x \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{aligned} 2\frac{1}{3} - x &= -\frac{7}{3} \\ x &= \frac{7}{3} + \frac{7}{3} \\ x &= \boxed{\frac{14}{3}} \end{aligned}$$

VÝCHOZÍ TEXT A SCHÉMA K ÚLOZE 5

Ve třech sedmých třídách je celkem 75 žáků. Počty dívek a chlapců jsou v poměru 8 : 7.

Počet žáků třídy 7. A tvoří třetinu všech žáků sedmých tříd.

Ve třídě 7. B je o čtyři žáky více než ve třídě 7. C.

$$8+7=15 \text{ dívek} \dots 45 \text{ žáků}$$

$$1 \text{ dívek} \dots 5 \text{ žáků}$$

$$\text{Dívky} - 8 \cdot 5 = 40$$

$$\text{Chlapci} - 7 \cdot 5 = 35$$

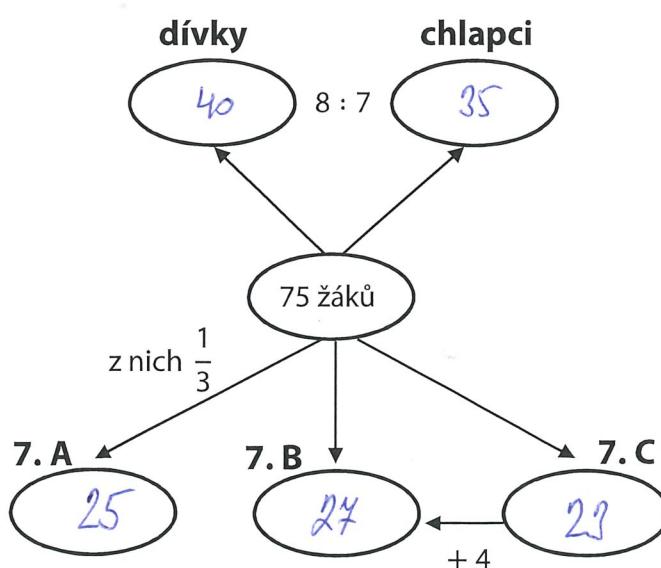
$$7 \cdot 3 \dots x+4 \quad \boxed{24}$$

$$4 \cdot 3 \dots x \quad \boxed{21}$$

$$x+x+4 = 45-25$$

$$2x = 46$$

$$\boxed{x = 23}$$

(CZVV)

max. 3 body

5 Vypočtěte:

- 5.1 celkový počet chlapců v 7. třídách;
5.2 počet žáků v 7. C.

35

23

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 6

Na lanové dráze jezdí mezi horní a dolní stanicí dvě kabiny proti sobě. Z obou míst vyjíždějí kabiny ve stejném okamžiku a míjejí se pravidelně v polovině doby jízdy.

Hodiny ukazují 16:38 a kabiny se minuly před 3 minutami. Do stanic přijedou v 16:40, tam setrvají 5 minut a pak je čeká poslední jízda zpět.

(CZVV)

max. 3 body

6

6.1 Vypočtěte, jak dlouho trvá jízda kabiny mezi horní a dolní stanicí.

$V \quad 16:38$ se minuly před 3 minutami \Rightarrow jízda od sebe vzdálby v čase o 6 minut.
 $V \quad 16:40$ jsou ve stanicích \Rightarrow vzdálí se o další 2x = 4 minuty.
Jízda tedy trvá $2 \cdot 3 + 2 \cdot 2 = 10$ minut.

6.2 Určete přesný čas, kdy se kabiny minou při jízdě zpět.

$16:40 + 00:05 = 16:45 \rightarrow$ konc přestávky a čas odjezd
 $16:45 + 00:05 = \boxed{16:50} \rightarrow$ potkají se v polce (uplyně $\frac{1}{2} \cdot 5 = 5$ minut)

Kabiny se při jízdě zpět potkají v $\boxed{16:50}$ hodin.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 7

Karel stavěl věže z kostek. Když na každou věž použil 6 kostek, žádná kostka mu nezbyla. Když vše zboural a na každou novou věž použil 8 kostek, také mu žádná kostka nezbyla.

Karel stavěl z více než 60 a méně než ze 100 kostek.

(CZVV)

max. 2 body

7 Vypočtěte, z kolika kostek mohl Karel stavět.

Uveďte všechny možnosti.

$$m(6;8) = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 3 = 24$$

$$6 = 2 \cdot 3$$

$$8 = 2 \cdot 2 \cdot 2$$

Násobky 24 :
24
48
72
96 } nejhůří řešení
120

Karel mohl stavět z 72 nebo 96 kostek.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 8

Cesta na nádraží po silnici je dlouhá 1 500 m a Mirkovi trvala 20 minut. Nyní Mirek chodí lesní pěšinou, a cestu si tak zkrátil o 225 m.

Mirek chodí stále stejně rychle. Délka každého jeho kroku je $\frac{3}{4}$ metru.

(CZVV)

max. 3 body

8 V záznamovém archu uvedte postup řešení.

- 8.1 Vypočtěte, o kolik **kroků** si Mirek zkrátil cestu na nádraží.

$$225 : \frac{3}{4} = 225 \cdot \frac{4}{3} = \frac{900}{3} = 300$$

Mirek si zkrátil cestu o 300 kroků.

- 8.2 Vypočtěte, o kolik **minut** si Mirek zkrátil cestu na nádraží.

$$20 - 14 = 3 \text{ minuty}$$

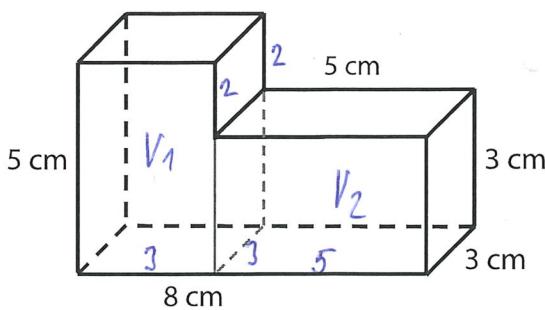
$$\begin{array}{r} 1500 \text{ m} \dots 20 \text{ minut} \\ 1245 \text{ m} \dots x \text{ minut} \\ \hline x = \frac{1245 \cdot 20}{1500} = 1245 : 45 = 14 \end{array}$$

$$x = 14 \text{ minut}$$

Mirek si zkrátil cestu o 3 minuty.

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 9

Těleso je slepeno ze dvou shodných kvádrů s délkami hran 3 cm, 3 cm a 5 cm.

(CZVV)

max. 3 body

9 V záznamovém archu uvedte postup řešení.

- 9.1 Vypočtěte v cm^3 objem slepeného tělesa.

$$V = V_1 + V_2 = 3 \cdot 3 \cdot 5 + 5 \cdot 3 \cdot 3 = 45 + 45 = 90 \text{ cm}^3$$

- 9.2 Vypočtěte v cm^2 povrch slepeného tělesa.

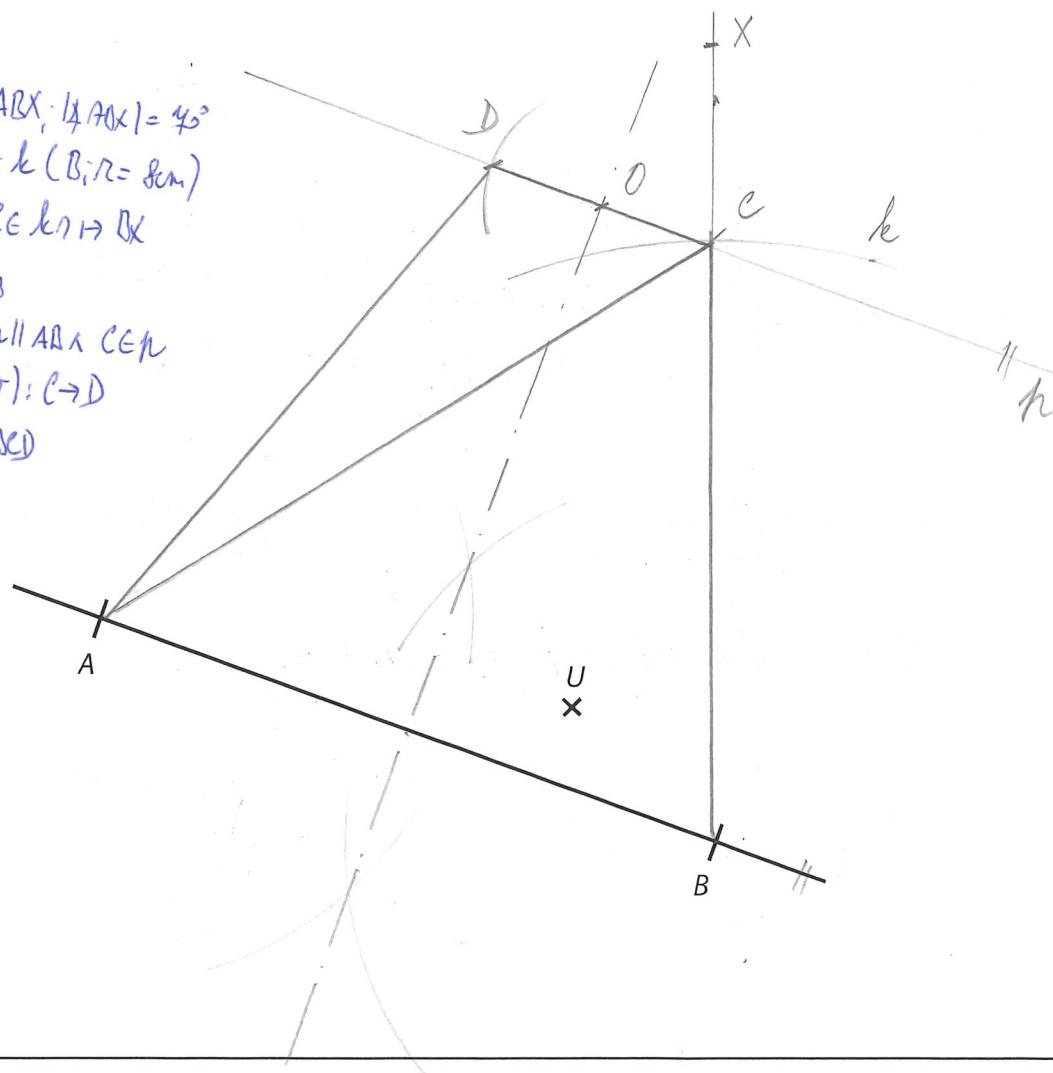
$$\begin{aligned} S &= 3 \cdot 3 \cdot 5 + 2 \cdot 3 \cdot 3 + 2 \cdot 3 + 4 \cdot 5 \cdot 3 + 3 \cdot 3 = \\ &= 45 + 18 + 6 + 60 + 9 = 138 \text{ cm}^2 \end{aligned}$$

Doporučení: Úlohu 10 rýsujte přímo do záznamového archu.

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 10

V rovině leží přímka AB a mimo ni bod U .

- 1) $\not\propto ABX$, $\angle AOX = 45^\circ$
- 2) $k \perp k$ ($B, R = 8\text{ cm}$)
- 3) $C \in k \cap k \Rightarrow U$
- 4) O_{AB}
- 5) $p_i \parallel AA \wedge CG \parallel$
- 6) $O(O): C \rightarrow D$
- 7) $\triangle ABC$

(CZVV)

max. 5 bodů

10

O_{AB}

- 10.1 **Sestrojte** chybějící vrchol C trojúhelníku ABC , jestliže velikost úhlu ABC je $\beta = 70^\circ$, strana BC má délku 8 cm a bod U leží uvnitř trojúhelníku ABC . Trojúhelník ABC **naryšujte**.
- 10.2 **Sestrojte** osu úsečky AB a **označte** ji o .
- 10.3 **Sestrojte** chybějící vrchol D rovnoramenného lichoběžníku $ABCD$ se základnami AB, CD a lichoběžník **naryšujte**.

V záznamovém archu obtáhněte všechny čáry, kružnice nebo jejich části **propisovací tužkou**.

max. 3 body

- 11 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (11.1–11.3), zda je pravdivé (A), či nikoli (N).

	A	N
11.1 75 g je 3krát více než $\frac{1}{4}$ kg.	☐	☒
11.2 450 sekund je 2krát méně než čtvrt hodiny.	☒	☐
11.3 Obrazec, který lze rozdělit na 4 čtverce se stranou délky 50 cm, má obsah 1 m ² .	☒	☐

$\frac{250g}{4} = 62,5g \Rightarrow (N)$

$\frac{15\text{ minut}}{4} = 3,75\text{ minut} \Rightarrow 900\text{ s}$

$900 : 60 = 2x \Rightarrow x = 15\text{ s}$

$S = 100 \cdot 100 \text{ cm}^2 = 10000 \text{ cm}^2 = 1 \text{ m}^2 \Rightarrow (A \wedge N)$

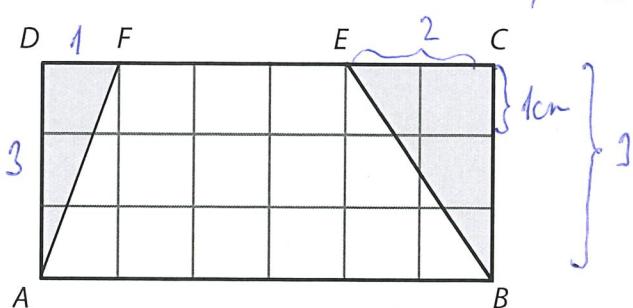
VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 12

Oddělením dvou trojúhelníků AFD a BCE z obdélníku ABCD vznikne bílý obrazec ABEF.

Obsah trojúhelníku BCE je 3 cm².

\Rightarrow obsah 1 čtverce je 1 cm² \Rightarrow

\Rightarrow délka strany čtverce je 1 cm

Všechny uvedené body jsou v mřížových bodech čtvercové sítě.

(CZVV)

max. 3 body

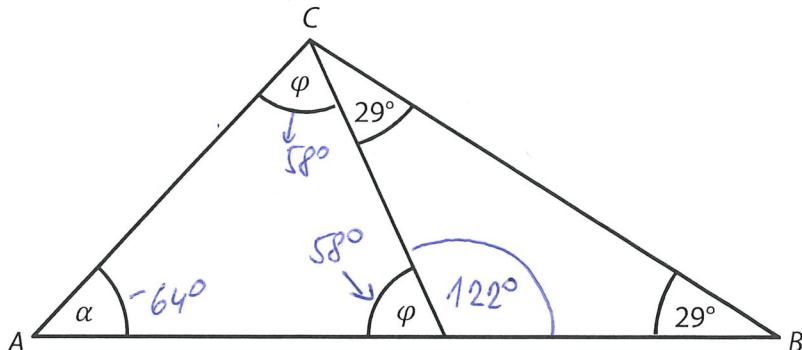
- 12 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (12.1–12.3), zda je pravdivé (A), či nikoli (N).

	A	N
12.1 Obsah trojúhelníku AFD je 2 cm ² .	☐	☒
12.2 Obsah bílého obrazce ABEF je 13,5 cm ² .	☒	☐
12.3 Obvod bílého obrazce ABEF je stejný jako součet obvodů trojúhelníků AFD a BCE.	☒	☐

Délky stran AF a BE v obou obdélníkův \Rightarrow je lze počítat
délky srovnatelných stran: $|DA| + |DF| + |EC| + |CB| = |BF| + |AB|$
 $3 + 1 + 2 + 3 = 3 + 6$
 $9 = 9 \Rightarrow (A \wedge N)$

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 13

Trojúhelník ABC je rozdělen na dva **rovnoramenné** trojúhelníky.

(CZVV)

2 body

13 Jaká je velikost úhlu α ?

Úhel α neměřte, ale vypočtěte.

$$\boxed{\alpha = 64^\circ} \Rightarrow \textcircled{D}$$

- A) 48°
- B) 52°
- C) 58°
- D) 64°
- E) jiná velikost

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 14

Při vydatném dešti napršelo na záhon o rozloze jeden metr čtvereční 30 litrů vody.
Toto množství vody by naplnilo 2,5 kbelíku.

(CZVV)

2 body

14 Jaký je objem jednoho kbelíku?

- A) $0,012 \text{ m}^3$
- B) $0,075 \text{ m}^3$
- C) $7,5 \text{ m}^3$
- D) 12 m^3
- E) jiný objem

$$V = Sp \cdot n - \text{zbykající}$$

$$\begin{array}{c} V = 30l \dots 2,5 \text{ kbelík} \\ \hline x l \dots 1 \text{ kbelík} \end{array}$$

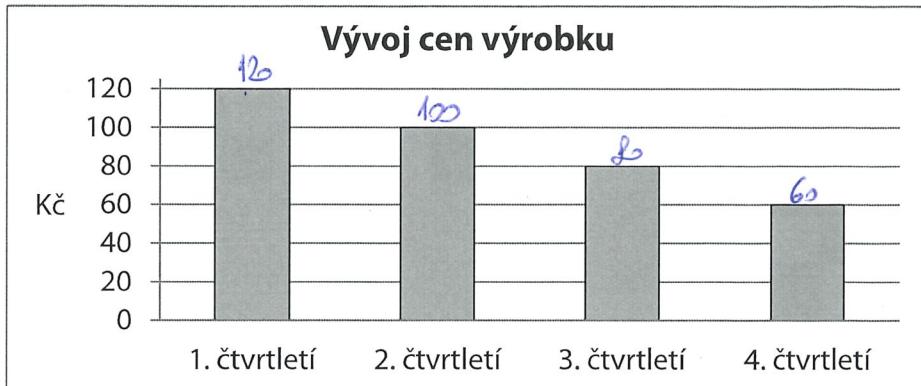
$$x = 30 : 2,5 = 12l = 12 \text{ dm}^3 = \boxed{0,012 \text{ m}^3}$$

A

VÝCHOZÍ TEXT A GRAF K ÚLOZE 15

V prvním čtvrtletí byla cena výrobku 120 Kč.

Během roku se cena výrobku třikrát snížila, a to vždy na přelomu čtvrtletí.

(CZVV)

2 body

15 Kdy došlo ke snížení předchozí ceny výrobku o 20 %?

- A) ani jednou
- B) na přelomu 1. a 2. čtvrtletí
- C) na přelomu 2. a 3. čtvrtletí
- D) na přelomu 3. a 4. čtvrtletí
- E) pokaždé

2. na 3. čtvrtletí

$$20\% \text{ z } 100 = 20$$

$$100 - 20 = \underline{80} \Rightarrow \textcircled{C}$$

max. 6 bodů

16 Přiřaďte ke každé úloze (16.1–16.3) odpovídající výsledek (A–F).

16.1 Petr utratil 30 % z 30 Kč.

Kolik Kč mu zbylo?

$$\Rightarrow \text{zbývající} = 0,7 \cdot 30 = \underline{21} \Rightarrow \textcircled{D}$$

\textcircled{D}

16.2 Zatím přišlo jen 12 dětí. Na zbývajících 60 % dětí se čeká.

Na kolik dětí se čeká?

\textcircled{B}

16.3 Výrobek zdražený o tři čtvrtiny původní ceny stojí 28 Kč.

Kolik Kč by stál výrobek zdražený jen o 50 % původní ceny?

\textcircled{E}

- A) 14

- B) 18

- C) 20

- D) 21

- E) 24

- F) jiný výsledek

$$\begin{array}{c} 16.2 \\ \uparrow 12 \text{ dětí} \dots 40\% \uparrow \\ X \text{ dětí} \dots 60\% \uparrow \end{array}$$

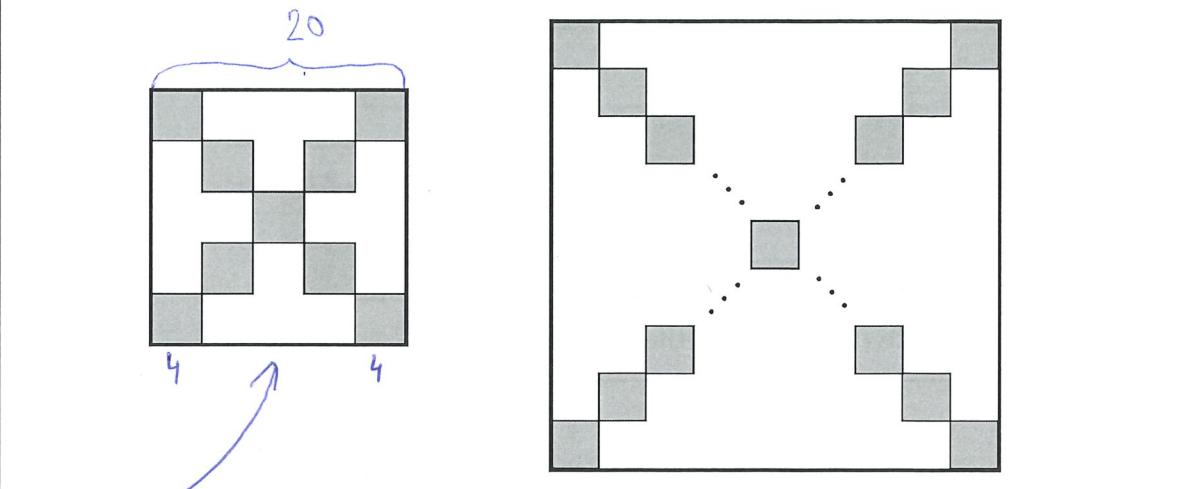
$$X = \frac{60 \cdot 12}{40} = \underline{18} \Rightarrow \textcircled{B}$$

$$\begin{array}{c} 16.3 \\ \uparrow \frac{3}{4}x \dots 28 \uparrow \\ \frac{6}{4}x \dots x_1 \uparrow \end{array}$$

$$x = \frac{\frac{6}{4} \cdot 28}{\frac{3}{4}} = \underline{24} \Rightarrow \textcircled{E}$$

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 17

Ve čtverci jsou obě úhlopříčky překryty **tmavými čtverečky** s délkou strany 4 cm podobně jako na obrázku. Zbytek plochy čtverce je bílý.

(CZVV)

max. 4 body

17 V záznamovém archu uveďte postup řešení.

17.1 Vypočtěte délku strany čtverce, který má celkem **9 tmavých čtverečků**.

$$\begin{array}{ll} 1 \times 1 \dots & 4 \text{ cm} \dots 1 \text{ tmavý} \\ 3 \times 3 \dots & 12 \text{ cm} \dots 5 \text{ tmavý} \\ 5 \times 5 \dots & 20 \text{ cm} \dots 9 \text{ tmavý} \end{array}$$

$$20 \text{ cm}$$

17.2 Vypočtěte délku strany čtverce, který má celkem **69 tmavých čtverečků**.

Počty \blacksquare na úhlopříčkách:

$$\begin{array}{ll} 1 \times 1 \dots & 1 \blacksquare \\ 3 \times 3 \dots & (1+2=3) \blacksquare \\ 5 \times 5 \dots & (3+4=7) \blacksquare \\ 7 \times 7 \dots & (5+6=11) \blacksquare \end{array}$$

$$\begin{aligned} x + x - 1 &= 69 \\ 2x &= 70 \\ x &= 35 \Rightarrow 35 \times 35 \end{aligned}$$

$$\text{Délka strany velkého čtverce: } 35 - 4 = 31 \text{ cm}$$

17.3 Vypočtěte celkový počet tmavých čtverečků, je-li délka strany čtverce 884 cm.

$$884 : 2 = 442 \blacksquare$$

$$442 - 1 = 441 \blacksquare$$

$\frac{1}{2}$ je správný oběma úhlopříčkám \Rightarrow odčteme jej -

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDEL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.